

persdossier

nieuwe kantopstelling in Bruggemuseum-Volkskunde

vanaf 24 juni 2010

Nieuwe opstelling kant in Bruggemuseum-Volkskunde

Korte inhoud

De onheilsberichten over de financiële problemen van het Kantcentrum vzw enkele maanden geleden hebben Brugge niet onberoerd gelaten. Zowel het stadsbestuur als enkele ondernemende Bruggelingen staken de handen uit de mouwen om het kantleven in Brugge nieuw leven in te blazen. Intussen ziet de toekomst van het Kantcentrum er opnieuw hoopvol uit en staan verschillende initiatieven rond kant in de steigers. Brugge laat kant niet stikken...

Nieuwe adem voor het Kantcentrum

Eind vorig jaar wilde de toenmalige directie van het Kantcentrum vzw de vereffening aanvragen, maar daar staken enkele ondernemende Bruggelingen een stokje voor. Koen De Meester, Wim Decraemer en Nico Blontrock hebben, met steun van een nieuwe Algemene Vergadering en iedereen die bij het Kantcentrum is betrokken, het roer in handen genomen. Intussen is er veel gerealiseerd: een opgewaardeerd tijdschrift, een compleet nieuwe website met webshop, een nieuwe reeks avond-lessen, enz.

Kant in Bruggemuseum-Volkskunde

Vanaf midden 2012 verhuist het Kantcentrum vzw van de Peperstraat naar de oude kantschool in de Balstraat 14, recht tegenover het Bruggemuseum-Volkskunde. Beide organisaties plannen alvast een nauwe samenwerking. In afwachting daarvan zullen vanaf 24 juni 2010 twee zalen van het Bruggemuseum-Volkskunde gewijd zijn aan kant. Het Bruggemuseum opteerde ervoor om niet alleen de fraaiste stukken uit de collectie te tonen, maar ook het verhaal te vertellen van de duizenden Brugse vrouwen en meisjes die hun gezondheid opofferden voor het maken van deze unieke handwerkjes.

Schatten van mensen

Kant staat ook centraal in de UNESCO-tentoonstelling 'Schatten van Mensen', die van 26 november tot 12 december 2010 in Brugge te zien zal zijn. Deze fototentoonstelling is opgebouwd rond levensgrote portretten van mensen die bijzondere tradities overleveren. Tapis Plein vzw, i.s.m. andere Brugse en Vlaamse erfgoedpartners, voegt daaraan een eigen luik toe over de uitwisseling tussen Vlaanderen en Centraal-Europa omtrent de roots, tradities, overdracht en actualiteit van het immateriële erfgoed van het kantklossen.

Meer info

Kant in Bruggemuseum-Volkskunde

Vanaf 24 juni 2010 zijn twee zalen in het Bruggemuseum-Volkskunde volledig gewijd aan kant. Het Bruggemuseum dankt zijn bijzondere historische kantcollectie grotendeels aan de schenking van baron Amedée Liedts. In 1889 overhandigde hij de rijke kantverzameling van zijn overleden echtgenote, Augusta Godin (1850-1885), aan de stad Brugge. Later vulden aankopen en andere schenkingen de collectie van het Bruggemuseum nog aan.

Sinds de kantopstelling in het Arentshuis in 2002 is opgedoekt, werden stukken uit de collectie enkel nog getoond op tijdelijke tentoonstellingen. Het Bruggemuseum wil de historische kantcollectie opnieuw een plaats geven in de vaste museumopstellingen, zodat de bezoekers en bewoners van Brugge haar te allen tijde kunnen bewonderen. In de kantzalen van het Bruggemuseum-Volkskunde zal jaarlijks een andere thema uitgediept worden. Na de restauratie van het Gruuthusepaleis zal er ook daar kant te zien zijn.

De kantstukken en portretten in de eerste zaal in Volkskunde geven een mooi overzicht van vijf eeuwen kant in de Europese mode. De behoefte van modebewuste dames en heren aan uniek maatwerk daagde de kantontwerpers en kantwerksters uit om telkens nieuwe technieken en stijlen te verkennen. De tentoongestelde kanten zijn zonder meer topstukken. Omwille van de lichtgevoeligheid zullen zij jaarlijks wisselen. Door slechts een beperkte selectie van de mooiste stukken te tonen, komen zij beter tot hun recht.

Kant is echter niet alleen het verhaal van glitter en glamour, maar ook van de overlevingsstrijd van duizenden vrouwen en meisjes, die hun gezondheid opofferden voor het maken van deze unieke handwerkjes. Dit verhaal komt aan bod in de tweede zaal. Enkele uitvergrote foto's tonen de armoede van de Brugse kantwerksters omstreeks de wisseling van de 19de naar de 20ste eeuw. Bij gebrek aan andere tewerkstelling voor vrouwen betekende de kantnijverheid een levensnoodzakelijke bijverdienste voor heel wat Brugse gezinnen. Tijdens crisisjaren nam het aantal kantwerksters telkens toe. In de jaren 1840 klostte zelfs de helft van de Brugse vrouwen en meisjes kant. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat zaten zij boven hun kantkussen gebogen, te werken voor een hongerloon. Kantwinkels, groothandelaars en tussenpersonen streken namelijk de meeste winst op. Moeders schakelden hun dochters al vanaf hun vijfde levensjaar in de huiselijke kantproductie in. De stiel leerden zij in één van de vele kantscholen in de stad, die soms meer weg hadden van kinderateliers.

Brugge bleef lange tijd van grote industrie verstoken. De huiselijke kantproductie bleef er tot ver in de twintigste eeuw belangrijk, ondanks de concurrentie van machinaal geproduceerde kant. Na de Tweede Wereldoorlog brachten een gewijzigd modebeeld en verbeterde welvaart de doodsteek toe aan de Brugse kantnijverheid. Toch leeft de kanttraditie in Brugge vandaag nog steeds voort, maar dan als hobby en kunstambacht. Zo heeft het Kantcentrum vzw een ruim aanbod aan kantopleidingen voor jong en oud. De stedelijke academie en de vereniging 'KANT-ACT' zorgen voor een frisse en vernieuwende benadering van kant als expressiemiddel.

Het Kantcentrum klimt langzaam maar zeker uit de miserie

Iedereen weet het: het Kantcentrum was tot voor enkele maanden zwààr ziek. De toenmalige directie wilde eind vorig jaar de vereffening van de vzw aanvragen, maar daar staken enkele ondernemende Bruggelingen een paar stevige stokjes voor. Intussen zijn we een paar maanden verder en is er al zeer veel gerealiseerd. Om een bekend voetballied aan te halen: “we zijn er bijna maar nog niet helemaal”. Koen De Meester, Wim Decraemer en Nico Blontrock hebben, met steun van een nieuwe Algemene Vergadering, het roer in handen genomen.

We hadden véél werk en eerlijk, soms zagen we het ook nog amper zitten. Maar we zijn doorbijters en dat loont langzaam maar zeker. De banden met het stadsbestuur zijn hersteld - met hierbij een woord van dank aan burgemeester Moenaert en schepen Roose - en dat resulteert straks in een vergaande samenwerking tussen de stedelijke musea van Brugge en de vzw Kantcentrum. In de oude kantschool in de Balstraat 14 wordt door de eigenaar, de familie de Limbourg Stirum, ruim een half miljoen euro geïnvesteerd. Het Kantcentrum verhuist vanaf ongeveer midden 2012 naar die stek. Op de gelijkvloerse verdieping komt er een kantomuseum, uitgebouwd in nauw overleg met de stedelijke musea van Brugge, want er komt ondermeer een samenwerking met het naastgelegen Museum voor Volkskunde. Er komen ook polyvalente ruimtes, een sanitair blok, een lift, een winkel en kantoorruimtes.

Ook de relatie met de eigenaar van de gebouwen werd geoptimaliseerd en met tal van officiële diensten werden overeenkomsten, ondermeer rond de afbetaling van de vele in het verleden gemaakte schulden, opgesteld.

Het wereldwijd geprezen tijdschrift ‘Kant’ is opgewaardeerd, ook dat was dringend nodig. Die opwaardering kwam er dankzij het Brugse layoutbureau Citroen Citroen. Kant kreeg een geheel nieuwe en frisse layout en reeds na het eerste nummer, uitgegeven door de nieuwe directie van de vzw, merkten we opnieuw een stijging van het aantal abonnementen. Het is de bedoeling dat op te trekken tot minstens 5000 exemplaren en wie weet zelfs tot méér.

Het Kantcentrum krijgt ook een eigen webshop en een compleet nieuwe website, die op het ogenblik van deze voorstelling enkele dagen online is. Hierbij moet een stevig dankwoordje gaan naar deskundige Jasmijn Bonte, die ons belangeloos hielp.

Maar wat vooral belangrijk was, was het vertrouwen herwinnen van die zovele mensen die het Kantcentrum de rug hadden toegekeerd. Ook dat lijkt te lukken. Onze zomercursussen kennen weer veel belangstelling, we mochten nieuwe mensen ontmoeten in de dagelijkse kantateliers en we organiseren opnieuw een, monitorenopleiding. Bovendien kan je sedert kort ook ‘s avonds kantlessen volgen. De kinderataliers op woensdagnamiddag zitten weer vol enthousiastie klant-klostertjes en kantklossers. Veel mensen die het Kantcentrum de rug hadden toegekeerd, vinden de weg terug.

We hebben de banden aangehaald met de vzw Kant in Vlaanderen én met de vele partners die in de regio Brugge - al dan niet beroepshalve - met kant bezig zijn. Dat resulteert ondermeer binnenkort in een compleet nieuwe aanpak van de Kantdagen, in augustus op het Walplein. Daar ligt de nadruk vanaf dit jaar op ‘Kant en de regio Brugge’.

Intern werd onze winkel in de 15-de eeuwse gebouwen van het Kantcentrum helemaal gerestyled.

En er zijn nog tal van plannen. Zo komt er een nieuwe patronenmap en tegen eind dit jaar tegen een nieuwe kantmap. We werken de eerstkomende maanden ook mee aan enkele stevige kantprojecten in de regio Brugge. Daar komen we later in detail op terug.

Zo raken we stilaan maar zeker uit alle shit. De in het verleden gemaakte schulden en de vaak onduidelijke administratie van destijds blijven ons wellicht nog een hele tijd parten spelen. Maar we zijn ervan overtuigd dat we er zullen raken. Het Kantcentrum heeft een nieuwe adem gevonden. Al gaat het soms niet zo vlug als wij zouden willen. Maar we zetten door! En ze vragen ons vaak, waarom. Omdat we Brugge graag zien. Daarom.

Nico Blontrock
Wim Decraemer
Koen De Meester

Schatten van mensen **Sporen van kant van Oost tot West**

Het hart van dit project is de in Vlaanderen rondreizende fototentoonstelling van Alan Govenar met portretten van mensen die bijzondere tradities overleveren in Amerika en Vlaanderen: schatten van mensen! Deze tentoonstelling kadert in de werking van UNESCO omtrent het beschermen en koesteren van immaterieel erfgoed.

Brugge zet dit traject verder met een creatieve reis en uitwisseling met Centraal-Europa omtrent de roots, tradities, overdracht en actualiteit van het immateriële erfgoed van het kantklossen.

In de Brugse binnenstad kan het publiek samen met Brugse kantwerkers en designers een reuze-groot kantwerk vormgeven op zondag 28 november 2010 .

De vraag naar een toekomst voor kantklossen en andere ambachtelijke tradities wordt dan weer gesteld op een Vlaamse inspiratiedag voor professionals waar het erfgoedveld, de designwereld en het hoger onderwijs samenkomen.

Info | Interviews

Een afspraak kan geregeld worden via sarah.bauwens@brugge.be of T +32 50 44 87 08

Downloads

> Afbeeldingen kunnen - enkel voor promotionele doeleinden ten gunste van dit project - gedownload worden op volgende link: <http://downloads.brugge.be/musea/kant.zip>.

> De persmap kan ook online geraadpleegd worden en teksten mogen overgenomen worden via www.museabrugge.be

Modeprent uit Journal des Dames et des Modes, 5 april 1836 – Openbare Bibliotheek Brugge

kantcentrum

kantcentrum

Op straat werkende kantwerksters, 1896 – Stadsarchief Brugge

kantcentrum

Jules De Bruycker, Rolweg te Brugge (detail), 1907 – Groeningemuseum Brugge

Schatten van mensen

Kraag in Oudvlaamse kloskant, 17de eeuw - Bruggemuseum

Verzoek

Wij verzamelen alle mogelijke recensies betreffende onze musea en evenementen.

Daarom graag een kopie van het door u gepubliceerde artikel of een cd met de desbetreffende uitzending t.a.v. Sarah Bauwens, hfd pers & communicatie Musea Brugge, Dijver 12, B- 8000 Brugge.

U kunt de bestanden ook digitaal bezorgen (ftp of url doorgeven) > sarah.bauwens@brugge.be.

Met dank voor uw medewerking en belangstelling.

Praktische info

nieuwe kantopstelling

- > **datum:** vanaf 24 juni '10
 - > **openingsuren:** dagelijks van 9:30 tot 17 uur. Maandag gesloten
 - > **locatie:** Bruggemuseum-Volkskunde, Balstraat 43, Brugge.
 - > **toegang:** € 2 | € 1
- www.museabrugge.be

tentoonstelling 'Schatten van Mensen'

- > **datum:** 26 november > 12 december '10
 - > **organisatie:** tapis plein vzw / Quartier Bricolé, Musea Brugge - Bruggemuseum, Kantcentrum vzw, Faro, Erfgoedcel Brugge, Brugge Plus vzw, Stad Brugge, Kant in Vlaanderen vzw
 - > **openingsuren:** dagelijks van 9:30 tot 17 uur. Maandag gesloten
 - > **locatie:** Stadshallen (Jan Gareminzaal), Markt, Brugge.
 - > **toegang:** gratis
- www.bruggecentraal.be

